

Seat No. : _____

AK-119

April-2022

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Geography

(Rural Settlement Geography)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

સૂચના : વિભાગ-Iના આઠ(8) પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

1. વસાહત ભૂગોળની વ્યાખ્યા સમજાવી, વસાહતના ઉદ્ભવ માટે જવાબદાર કારણો સમજાવો. 14
2. વસાહત ભૂગોળના કાર્યક્ષેત્ર અને સંકલ્પનાઓની વિગતે માહિતી આપો. 14
3. ગ્રામીણ વસાહતોના મુખ્ય પ્રકારો જણાવી, છુટીછવાયી વસાહતો પર પ્રાકૃતિક અને સાંસ્કૃતિક પરિબલોની અસરોની ચર્ચા કરો. 14
4. ભારતીય ગ્રામ્ય વસાહતોના આકારોની માહિતી આકૃતિ સહિત સમજાવો. 14
5. ગ્રામીણ વસાહતોના સંદર્ભે કદની સંકલ્પનાઓ, ભારતના ઉદાહરણ સાથે ચર્ચો. 14
6. ભારતીય ગામોના ઉદાહરણ સાથે ગ્રામીણ વસાહતો વચ્ચે અંતરની સંકલ્પના સમજાવો. 14
7. ભારતના જુદા-જુદા ભૌગોલિક ક્ષેત્રોમાં રહેતી ગ્રામીણ વસાહતોના સાંસ્કૃતિક બાબતોની માહિતી આપો. 14
8. ભારતની ગ્રામ્ય સમસ્યાઓ અને આયોજન પર ચર્ચા કરો. 14

વિભાગ – II

9. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : 8
- (1) સ્ટોનના મતે વસાહત ભૂગોળનું વિષયવસ્તુ એ _____ છે.
 - (a) શહેરો
 - (b) ઈંદારતો
 - (c) બગીચાઓ
 - (d) ઉપરોક્તમાંથી કોઈ નહિ

- (2) પરિસ્થિતિકીય અભિગમ અંતર્ગત _____ નો અભ્યાસ થાય છે.
- (a) વસાહત તંત્ર (b) માણસ અને પર્યાવરણ સંબંધ
(c) આનુભાવિક (d) રાજકીય તંત્ર
- (3) નિમ્ન અંતર ધરાવતા ગામડાઓ સામાન્ય રીતે _____ માં જોવા મળે છે.
- (a) ઉત્તર પ્રદેશ (b) અરુણાચલ પ્રદેશ
(c) કેરાલા (d) રાજસ્થાન
- (4) ક્ષુદ્ર જમીન પ્રદેશમાં _____ વસાહતો જોવા મળે છે.
- (a) છુટીછવાયી (b) સઘન
(c) અધઃ છુટીછવાયી (d) ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
- (5) વસાહતો એ સતત પ્રવાહિત _____ ધારા છે.
- (a) સામાજિક (b) આર્થિક
(c) રાજકીય (d) સાંસ્કૃતિક
- (6) ગ્રામ્ય વસાહતોનું સ્થાનીકરણ _____ પર આધારિત છે.
- (a) ભૂપૃષ્ઠ (b) પાણીની પ્રાપ્યતા
(c) આપેલ બંને (d) ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહીં
- (7) 20 ચો.કિ.મી. થી વધુ વિસ્તાર ધરાવતા ગામડાઓ સામાન્યપણે _____ માં જોવા મળે છે.
- (a) પંજાબ (b) ઉત્તર પ્રદેશ
(c) મધ્ય પ્રદેશ (d) ઉપરોક્તમાંથી કોઈ નહિ
- (8) ઘરોના છતના આકાર મુખ્યત્વે _____ પર આધારિત છે.
- (a) પાણીની પ્રાપ્યતા (b) સામગ્રીની પ્રાપ્યતા
(c) હવામાનની પરિસ્થિતિ (d) ઉપરોક્તમાંથી કોઈ નહિ

Seat No. : _____

AK-119

April-2022

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Geography

(Rural Settlement Geography)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

PART – I

Instruction : Give answer of any **three** questions from below **eight** questions :

1. Define settlement Geography and explain the causes responsible for its origin. **14**
2. Give information in detail the scope and concept of Settlement Geography. **14**
3. State types of Rural settlement and discuss the natural and cultural factors affecting the main settlement. **14**
4. Illustrate the morphology of Indian rural settlements with diagram. **14**
5. Discuss the concept of size of rural settlements with example of India. **14**
6. Explain the concept of spacing among rural settlements with example of Indian villages. **14**
7. Give information about cultural aspects of rural settlements in various geographical regions of India. **14**
8. Discuss the issues and planning in context of Rural India. **14**

PART – II

9. Choose appropriate alternative : **8**
 - (1) According to Stone, the subject matter of settlement Geography is _____.
 - (a) Cities
 - (b) Buildings
 - (c) Gardens
 - (d) None of these

- (2) _____ is studied under ecological approach.
- (a) Settlement system (b) Man and environment relation
(c) Empirical (d) Political system
- (3) Villages with minimum spacing are commonly seen in _____.
- (a) Uttar Pradesh (b) Arunachal Pradesh
(c) Kerala (d) Rajasthan
- (4) _____ type of settlements are seen in fertile land region.
- (a) Dispersed (b) Agglomerated
(c) Semi dispersed (d) None of these
- (5) Settlements are result of the continuous _____ flow.
- (a) Social (b) Economic
(c) Political (d) Cultural
- (6) The locationalization of rural settlements depend on _____.
- (a) Relief (b) Availability of water
(c) Both of these (d) None of these
- (7) Villages having area more than 20 sq. km. are commonly seen in _____.
- (a) Punjab (b) Uttar Pradesh
(c) Madhya Pradesh (d) None of these
- (8) The shape of the roof of house depends mainly on _____.
- (a) Availability of water (b) Availability of material
(c) Climatic condition (d) None of these
- _____